

При тому треба звернути головню увагу на голосівку *и*, щоб вона вимовляла ся на піднебінню, а не в горлі, як московське *ы*. Такого звука в иньчих мовах нема; ще найближче до нього німецьке стиснуте *е*.

**Голосівкові
двозвуки.**

15. Якщо сполучити яку голосівку з *і* або *у*, але так, щоб язик при *і* й *у* тільки дуже злегка захопив своє становище, то повстане двозвук, (гл. стор. 33, обр 7, 8) н. пр.:

ай (це тільки так пишеть ся, в мові це — *аї*), *ой*, *ей*, *ий*, *уй*, або *ав* (*ав* пишеть ся — говорить ся *аў*, гл. § 34), *ев*, *ив*, *ів*, *ов*.

**„М'які“
голосівки.**

16. Звичайно поділяють голосівки на тверді і м'які (це такі, що мають перед собою *й*). Деякі з них мають у нашій мові свої окремі знаки, деякі їх не мають. Майже кожний твердій голосівці відповідає м'яка, і так

твердій голосівці: *а*, *е*, *и*, *і*, *о*, *у* відповідає
м'яка: *я*, *е*, *ї*, *ю*, *ю*, н. пр.:

азбука — *яйце*,

поема — *моя*,

їду — *їду*,

один — *його*,

Уляна — *Юхим*

Тільки голосівка *и* немає відповідної м'якої.

17. Не треба думати, що цими шістьма голосівками вичерпують ся всі голосівки, які є в українській мові. Їх куди більше в мові, та тільки ми цього не зазначуємо на письмі, і в письменницькій мові не виріжняємо їх у вимові.

Не кожне написане *е* означає — *е*; н. пр.: у слові *мене*, перше *е* иньче, ніж друге, воно наближаєть ся до *и* (гл. § 68).

Таксамо пробуйте казати саме *а*, а потім *ай* або *ав*; почуєте, як при *ай* язик рухнув ся трохи, й це *а* вже наблизило ся до *е*, при *ав* чуєть ся теж иньче *а*.

А ось у слові *до дому*, чуєть ся, що перше *о* наближаєть ся до *у* і т. д. (гл. про це § 68).

Та це справа вчених, практична граматика тих тонкостей не визнає.